

B.Ed. 2020
Faculty : Education
Subject : EDUCC – IV A
LANGUAGE ACROSS THE CURRICULUM

- सरावासाठी प्रश्न -

१. ----- मधील भाषा धातूपासून भाषा हा शब्द बनलेला आहे.
अ. हिंदी
ब. संस्कृत
क. इंग्रजी
ड. मराठी
२. आदान - प्रदान हे ----- प्रमुख लक्षण आहे.
अ. भाषेचं
ब. व्याकरणाचं
क. निबंधाचं
ड. यापैकी नाही
३. उद्दिष्टे व पाठ्यक्रम, अध्ययन-अध्यापन पध्दती व मूल्यमापन यांचा -----मध्ये समावेश होतो.
अ. पाठ्यक्रम
ब. अध्ययन-अध्यापन पध्दती
क. मूल्यमापन
ड. अभ्यासक्रम
४. भारताच्या अधिकृत भाषा एकूण ----- आहेत.
अ. २२
ब. २६
क. ३५
ड. २५
५. भाषा -----ने निर्माण केलेली आहे.
अ. मानवाने
ब. मानवाने व ईश्वराने
क. ईश्वराने
ड. यापैकी नाही
६. ध्वनींचा समुच्चय म्हणजे -----आहे.
अ. संगीत
ब. भाषा
क. गाणे
ड. वरील सर्व

७. ----- हे भाषेचं लक्षण आहे.

अ. निर्मितीशीलता

ब. विषयकेंद्री

क. स्वाभाविकता

ड. कृतिशीलता

८. भारतातील नैसर्गिक बहुभाषिकतेला ----- पाटिंबा आहे.

अ. राजकारणाचा

ब. प्रशासनाचा

क. राज्यघटनेचा

ड. यापैकी नाही

९. दोन किंवा त्यापेक्षा जास्त भाषा येणे म्हणजे ----- होय.

अ. द्विभाषिकता

ब. बहुभाषिकता

क. भाषिकता

ड. यापैकी नाही.

१०. भाषेमुळे शब्दांचा ----- समजतो.

अ. भाव

ब. अर्थ

क. अ व ब दोन्ही

ड. वरील सर्व

११. विद्यार्थ्यांना ----- शिक्षकाचा फायदा आहे.

अ. सामान्य

ब. हुशार

क. चरित्र्यवान

ड. बहुभाषिक

१२. कोणतेही शिक्षण ----- च अधिक परिणामकारक होते.

अ. इंग्रजीतून

ब. हिंदीतून

क. मातृभाषेतून

ड. यापैकी नाही

१३. बहुभाषिक शिक्षकामुळे ----- होतो.
अ. गोंगाट
ब. सुसंवाद
क. गोंधळ
ड. वरील सर्व
१४. विद्यार्थ्यांमधील क्रियाशीलता -----शिक्षक वाढवितो.
अ. बहुभाषिक
ब. प्रामाणिक
क. चारित्र्यवान
ड. यापैकी नाही
१५. मातृभाषा ही ----- भाषा आहे असे कोलरिज यांनी म्हटले आहे.
अ. मनाची
ब. बुद्धीची
क. समाजातील लोकांची
ड. हृदयाची
१६. मातृभाषा ही ----- भाषेच्या अध्ययनात अडथळा आहे.
अ. दवित्तीय
ब. तृतीय
क. प्रथम
ड. यापैकी नाही.
१७. संस्कृती म्हणजे ----- होय.
अ. लोकांचे खान-पान
ब. लोकांच्या जीवनशैलीच्या अभिव्यक्तीची बेरीज
क. लोकांचे जीवनमान
ड. यापैकी नाही
१८. १९६१ साली देशामध्ये ----- सूत्र लागू करण्यात आले.
अ. चारभाषा
ब. एकभाषा
क. दविभाषा
ड. त्रिभाषा

१९. समाज, संस्कृती, भाषा हे ----- आहेत.
 अ. एकमेकांपासून स्वतंत्र
 ब. परावलंबी
 क. परस्परोपजीवी
 ड. यापैकी नाही
२०. संप्रेषणामुळे व्यक्ती ----- आहे.
 अ. जोडली
 ब. तोडली
 क. फोडली
 ड. यापैकी नाही
२१. बहुभाषिक शिक्षकांना ----- आहे.
 अ. स्थिरता
 ब. नोकरीमध्ये लवचिकता
 क. अध्यापनात अडथळा
 ड. वरील सर्व
२२. भारतात बहुभाषिकतेचे महत्त्व आहे कारण -----
 अ. एक व्यापक जागतिक दृष्टिकोण येतो
 ब. इतर संस्कृतीचे ज्ञान मिळते
 क. मुलांचा बोधात्मक विकास होतो
 ड. वरील सर्व
२३. श्रवण, भाषण, वाचन, लेखन ही भाषेची ----- आहेत.
 अ. कौशल्ये
 ब. अंगे
 क. लक्षणे
 ड. यापैकी नाही
२४. पत्र लेखनाचे किती प्रकार आहेत ?
 अ. पाच
 ब. सात
 क. नऊ
 ड. दोन
२५. औपचारिक व अनौपचारिक हे ----- लेखनाचे प्रकार आहेत.
 अ. निबंध
 ब. पत्र
 क. काव्य
 ड. नाटक

२६. मनातल्या मनात वाचणे म्हणजे -----

- अ. प्रकट वाचन
- ब. सामुहिक वाचन
- क. व्यक्तिगत वाचन

ड. मौन वाचन

२७. सुलेखनाचा सराव असेल तर चांगले ----- येईल.

अ. हस्ताक्षर

- ब. वाचन
- क. पाठांतर
- ड. वरील सर्व

२८. शिक्षकाने विद्यार्थ्यांना ----- दिली पाहिजे.

- अ. ताकीद
- ब. शिक्षा
- क. तंबी

ड. प्रेरणा

२९. वाचन पूर्ण माणूस बनवितो आणि लेखन अचूक माणूस बनवितो असे ----- यांनी म्हटले आहे.

अ. वेकन

- ब. महात्मा फुले
- क. डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम
- ड. यापैकी नाही

३०. वाचनाचे प्रकार ----- आहेत.

- अ. व्यक्तिगत वाचन आणि सामुहिक वाचन
- ब. प्रकटवाचन आणि सामुहिक वाचन
- क. मौन वाचन आणि व्यक्तिगत वाचन

ड. प्रकटवाचन आणि मौन वाचन

३१. चांगल्या हस्ताक्षराचे वैशिष्ट्य ----- आहे.

- अ. सुबक अक्षर
- ब. विराम चिन्हांचा योग्य वापर
- क. वेळेचे नियोजन

ड. वरील सर्व

३२. पाहून लिहिणे म्हणजे -----

अ. अनुलेखन

- ब. श्रुतलेखन
- क. अ व ब पर्याय
- ड. वरील पैकी सर्व

३३. ऐकून ललहणे म्हणजे -----
 अ. अनुलेखन
ब. श्रुतलेखन
 क. अ व ब पर्याय
 ड. वरील पैकी सर्व
३४. व्यक्तिगत वाचनात -----
 अ. दोन विद्यार्थी एकत्र वाचन करतात.
ब. एकच विद्यार्थी वाचन करतो.
 क. अ व ब पर्याय
 ड. यापैकी नाही
३५. सामुहिक वाचन म्हणजे -----
अ. सर्व विद्यार्थ्यांचे एकत्र वाचन
 ब. शिक्षकांसोबत वाचन
 क. अ व ब पर्याय
 ड. यापैकी नाही
३६. सध्या आपल्या देशात ----- सूत्र चालू आहे.
 अ. एकभाषा
 ब. दविभाषा
क. त्रिभाषा
 ड. चारभाषा
३७. ऑफिसच्या कामासाठी लिहिलेले पत्र हे ----- पत्र आहे.
अ. औपचारिक
 ब. अनौपचारिक
 क. खाजगी
 ड. यापैकी नाही
३८. समाजातील व्यक्तींना एकमेकांना जोडण्यासाठी ----- महत्त्वाचे आहे.
 अ. चलन
 ब. व्यापार
 क. संदेश
ड. संप्रेषण
३९. घरगुती कामासाठी लिहिलेले पत्र हे ----- पत्र आहे.
 अ. औपचारिक
ब. अनौपचारिक
 क. सामाजिक
 ड. यापैकी नाही

४०. प्रकट वाचनालाच ----- वाचन म्हणतात.
 अ. मौन वाचन
 ब. व्यक्तिगत वाचन
 क. सस्वर वाचन
 ड. यापैकी नाही.
४१. मातेची भाषा म्हणून ती -----
 अ. देशाची भाषा
 ब. शिकण्याची भाषा
 क. मातृभाषा
 ड. वरील सर्व
४२. पूर्ण माणूस बनण्यासाठी ----- आवश्यकता आहे.
 अ. वाचनाची
 ब. पाठांतराची
 क. लेखनाची
 ड. यापैकी नाही.
४३. पाठयक्रम ही ----- अंतर्गत येणारी बाब आहे.
 अ. पाठयपुस्तक
 ब. अध्यापन पध्दती
 क. अभ्यासक्रम
 ड. वरील सर्व
४४. मानवाकडे असणारी सर्वात प्रभावी गोष्ट म्हणजे -----
 अ. पाठयपुस्तक
 ब. अध्यापन पध्दती
 क. भाषा
 ड. वरील सर्व
४५. शाळेचा दर्जा ----- दर्जावर अवलंबून असतो.
 अ. समाजाच्या
 ब. संस्थापकाच्या
 क. मुलांच्या
 ड. शिक्षकांच्या
४६. लेखन कौशल्य शिकविण्याचा चांगला मार्ग ----- हा आहे.
 अ. विचार मंथन करून स्वतःच्या शब्दात लिहिणे
 ब. सुबक लिहिण्यास सांगणे
 क. वाचन आणि लेखन करणे
 ड. तोंडी सांगणे

४७. वाचन कौशल्य ----- या माध्यमातून विकसित केले जाऊ शकते.

अ. प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे

ब. शब्द संग्रहांचा सराव करून

क. प्रश्नोत्तर करून आणि शब्द खेळणे

ड. आशयातल्या संदर्भीय शब्दांकडे अधिक लक्ष देणे

४८. उत्तम बोलण्याच्या सवयीला ----- या पध्दतीने विकसित केले जाऊ शकते.

अ. शब्द संग्रहाचा सराव करणे

ब. लेखनाचा सराव करणे

क. उच्चारणाचा सराव करणे

ड. प्रश्नोत्तराचा सराव करणे

४९. ऐकणे, बोलणे, वाचणे व लिहिणे ही ----- कौशल्ये आहेत.

अ. कारक

ब. शाब्दिक

क. औपचारिक

ड. भाषा

५०. त्रिभाषा सूत्र ----- यांनी केले.

अ. कोठारी आयोग

ब. NEP

क. CLIL

ड. यापैकी नाही

५१. बोलण्याच्या कौशल्यात ----- चा समावेश होत नाही.

अ. खंड

ब. आवाज

क. बोलण्याची पट्टी

ड. हावभाव